

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Valintaesitys
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Kainuun liitto

Hankkeen julkinen nimi Tour de Kainuu	
Hakemusnumero 308814	Kokouksen päivämäärä 12.10.2020
Saapumispäivämäärä 15.9.2020	Diaarinumero EURA 2014/10663/09 02 01 01/2020/Kainuu
Käsittelijä Heikki Immonen	Viranomaisen Kainuun liitto
Hakijan virallinen nimi Kainuun Liikunta ry	
Toimintalinja 1. Pk-yritystoiminnan kilpailukyky	
Erityistavoite 1.1. Uuden liiketoiminnan luominen	
Tukimuoto Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.1.2021	Päätymispäivämäärä 31.12.2021

Hankkeen sisältö

Kainuun ja erityisesti Vuokatin pyöräilyolosuhteet sekä niihin liittyvä tuotteistuksen puute ovat tällä hetkellä jopa jarruttamassa alueelle suuntautuvan liikuntamatkailun kasvua. Pyöräily kaikissa muodoissaan kasvattaa tällä hetkellä nopeasti harrastajamääriään mm. sähköpyörien kehityksen myötä, ja laji kuuluu jo kiinteänä osana monen liikuntamatkailijan loma-aktiviteetteihin.

Tämän hankkeen tarkoituksena on lisätä Kainuuseen ja erityisesti Vuokattiin suuntautuvaa liikuntamatkailua kehittämällä alueen pyöräilyolosuhteita sekä lisäämällä pyöräilyyn liittyvää tapahtumatarjontaa. Hankkeessa luodaan reitti- ja opastussuunnitelmat Vuokatin alueen maastopyöräreiteille sekä tuotteistetaan alueella jo olemassa olevat maantiepyöräilyreitit. Reittien opastuksessa sekä tuotteistamisessa hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja, mikä vähentää fyysisen opastamisen tarvetta sekä mahdollistaa reittien tehokkaan ja houkuttelevan markkinoinnin.

Hankkeessa käynnistetään uusi kansainvälisiäkin osallistujia houkutteleva maantiepyöräilytapahtuma, joka toimii samalla maantiepyöräreittien lanseeraus- ja markkinointitapahtumana. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja laajennetaan jo olemassa olevaa Lost in Kainuu Adventure -seikkailutapahtumaa kansainvälisten osallistujien tarpeisiin sopivaksi sekä matkailuviipymää lisääväksi tapahtumakokonaisuudeksi.

Tiivistettynä hankkeen konkreettiset tuotokset ovat:

1. Uusi maantiepyöräilytapahtuma, joka järjestetään ensimmäisen kerran kesä-heinäkuulla 2021 keskuspaikkana Vuokatti (lopullinen ajankohta selviää pyöräilyn tapahtumakalenterin pohjalta, todennäköinen ajankohta pe-la 2.-3.7.2021)

2. Lost in Kainuu Adventure -tapahtuman kasvu ja kansainvälistyminen (yli 40 tunnin mittaisen kisan luominen sekä matalankynnyksen perhesarjan kehittäminen). Uudet sarjat mukana syksyn 2021 tapahtumassa.

3. 3-5 Vuokatista lähtevää tai Vuokattiin päättyvää maantiepyöräilyreittiä, joista tehdään fyysiset reittikartat sekä digitaaliset (+interaktiiviset) reittikartat ja digitaaliset tuotekortit/esitteet

4. 5 Vuokatti-Sotkamo alueella sijaitsevaa eri tasoista ja pituista maastopyöräreittiä, joista tehdään fyysiset kartat sekä digitaaliset (+interaktiiviset) reittikartat ja digitaaliset tuotekortit/esitteet

5. Opastussuunnitelma hankkeessa kartoitetuille maastopyöräreiteille (suunnitelma maastossa oleville fyysisille opasteille, jotka toteutetaan erillisellä investointihankkeella/muulla rahoituksella)

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Kainuu		
Seutukunnat Kajaanin		
Kunnat Sotkamo, Kajaani		

Lisätietoja hakemuksesta

Matkailutoimiala on koronapandemian myötä kriisissä. Pandemian vaikutukset näkyvät myös Kainuun matkailussa, vaikka kuluneen kesän matkailuluvut olivatkin etenkin Vuokatin kohdalla positiiviset. Matkailutoimialan koronapandemiasta toipuminen sekä matkailun kasvattaminen mm. lentoyhteyksien säilymisen turvaavalle tasolle tarvitsevat uusia avauksia. Uusia matkailutuotteita ja -palveluita voidaan nopeasti ja kustannustehokkaasti luoda jo olemassa olevien (luonto)olosuhteiden ympärille mm. tapahtumatoiminnan muodossa.

Liikuntamatkailu ja etenkin siihen liittyvät tapahtumat ovat jo pitkään olleet merkittävä osa Kainuulaista matkailua. Tapahtumatuotannossa ei kuitenkaan ole vielä lähellekään täysin hyödynnetty Kainuun luonnon ja olosuhteiden vahvuuksia.

Kainuussa on ainutlaatuinen mäkisessä vaaramaisemassa kulkeva maantieverkosto, jonka liikennemäärät esimerkiksi Etelä- ja Keski-Suomeen verrattuna ovat minimaaliset. Myös teiden kunto maantiepyöräilyn näkökulmasta on paikoin jopa erinomainen. Maantiepyöräilyn mahdollisuuksia ei Kainuussa ole hyödynnetty matkailussa kunnolla tapahtumatuotannossa eikä toisaalta reittien tuotteistamisessa jatkuvaan käyttöön. Kainuussa on myös erinomaiset maastopyöräilymahdollisuudet, mutta reittien suunnitteluun ja tuotteistamiseen ei toistaiseksi ole panostettu pyörämatkailun kasvattamisen kannalta riittävästi. Koronatilanne on lisännyt ulkona tapahtuvaa liikkumista ja tämän tyyliset tapahtumat sekä omaehtoinen pyöräily on mahdollista toteuttaa myös lievien rajoitteiden voimassa ollessa.

Pyöräilyn lisäksi liikunnassa ja liikuntamatkailussa kasvussa ovat myös muut luontoympäristössä tapahtuvat aktiviteetit, kuten seikkailu-urheilu, jossa Kainuussa järjestettävä Lost in Kainuu Adventure edustaa osallistujamäärältään Suomen ja Euroopan kärkeä. Tapahtumalla on kuitenkin mahdollisuudet kasvaa vieläkin suuremmaksi seikkailu-urheilun tapahtumakokonaisuudeksi, sillä siitä puuttuvat vielä kansainväliset osallistujat mukaan houkutteleva pitkä, yli 40 h kisasarja sekä toisaalta lapsiperheille suunnattu matalankynnyksen seikkailutapahtuma, joka olisi täysin uusi avaus seikkailu-urheilun kentässä. Tässä hankkeessa:

1) Tuotteistetaan keskeisimmät Vuokatista lähtevät kunto- ja retkipyöräilyyn sekä kilpapyöräilyyn soveltuvat maantiepyöräilyn reitit sekä käynnistetään keskikesän yöttömään yöhön ajoittuvat maantiepyöräilytapahtuma, jonka kohdetyhmänä ovat suomalaiset ja eurooppalaiset maantiepyöräilyn harrastajat. Pyöräilyn tuotteistamista matkailun näkökulmasta tukevat kotimaisen matkailun lisääntyminen sekä pyöräilyharrastuksen räjähdysmäinen kasvu.

2) Laaditaan merkkauk- ja tuotteistamissuunnitelma Vuokattiin sijoituville maastopyöräreiteille. Reittien merkkauk toteutetaan erillisellä hankkeella/rahoituksella seuraavassa vaiheessa. Maastopyöräreittien toteuttamiselle on nyt

erityinen tarve, sillä myös maastopyöräilyn harrastus on lisääntynyt viime vuosina mm. sähköpyörien myötä merkittävästi ja Vuokatti on jäänyt reittien toteutuksessa jälkeen monesta matkailukeskuksesta.

3) Laajennetaan Lost in Kainuu Adventure* -seikkailutapahtumaa käynnistämällä kansainvälisen ARES-tason (40-60 h sarja) tai jopa AR-tason (yli 72h / 500 km) sarja sekä lapsiperheille suunnattu matalankynnyksen perhesarja. Tapahtuman laajentamista tukevat sen perussarjojen jatkuva kasvu sekä luontoliikunnan suosion kasvu. Lajilla on maantiepyöräilyn tavoin myös kansainvälistä kysyntää.

Hanketta ja sen sisältöä on valmistelu ja ideoitu Kainuun Liikunnan tapahtumajärjestäjien kesken sekä Vuokatin liikuntamatkailutoimijoiden ja Sotkamon kunnan kesken. Pyöräilytapahtumaan ja reittien tuotteistamiseen liittyen on kuultu myös maantiepyöräilyn aktiiviharrastajia, joilla on kokemusta myös kansainvälisistä pyöräilykisoista ja -tapahtumista.

*Lost in Kainuu Adventure on Suomen ja Euroopan suurin seikkailu-urheilukilpailu, johon osallistuu tällä hetkellä n. 450 osallistujaa yli 200 joukkueella. Tapahtuman osallistujakunta on tällä hetkellä lähes täysin kotimainen, mutta tapahtumalla on seikkailu-urheilun suosion kautta merkittävä kansainvälinen kasvupotentiaali.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	41 900	1 Haettava EAKR- ja valtion rahoitus	80 306	69,86
2 Ostopalvelut	63 000	2 Kuntien rahoitus	17 000	14,79
3 Kone- ja laiteinvestoinnit	0	3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Rakennukset ja maa-alueet	0	4 Yksityinen rahoitus	17 650	15,35
5 Muut kustannukset	0			
6 Flat rate	10 056			
Kustannukset yhteensä	114 956	Rahoitus yhteensä	114 956	100,00
7 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	114 956			

Kustannusarvio yhteensä	114 956	Rahoitussuunnitelma yhteensä	114 956
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke lisää merkittävästi erityisesti Vuokatin alueen pyöräilyn harrastamisen mahdollisuuksia, mikä edelleen kasvattaa alueelle suuntautuvaa liikuntamatkailija virtaa pitkällä aikajänteellä. Pyöräilyolosuhteiden kehittyminen ja sen mukanaan tuoma pyörämatkailun lisääntyminen synnyttävät pitkällä aikajänteellä alueelle myös pyöräilyyn pohjautuvaa uutta liiketoimintaa.

Hankkeessa käynnistetään uusi maantiepyöräilytapahtuma, joka lisää sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä Vuokattiin suuntautuvaa liikuntamatkailua. Tapahtuma toimii samalla hankkeessa tuotteistettujen maantiepyöräilyreittien markkinointikanavana.

Hankkeessa kehitetään Lost in Kainuu Adventure -seikkailu-urheilutapahtumaa siten, että siihen saadaan mukaan pitkä (yli 40 h kestävä) kansainvälisiä osallistujia houkutteleva kisasarja sekä toisaalta lapsiperheitä houkutteleva matalan kynnyksen sarja. Molemmat sarjat lisäävät tapahtuman kestoa sekä pidentävät tätä kautta myös tapahtumaan liittyvä matkailijaviipymää. Lost in Kainuu Adventure kiertää ympäri Kainuun parhaita luontoliikuntakohteita ja toimii samalla kohteiden markkinointina. Näin ollen tapahtuma lisää Kainuuseen kohdistuvaa luontoliikuntamatkailua myös pitkällä aikajänteellä.

Rahoittajan esitys

Rahoittajan esitys
☒ Hakemus esitetään hyväksyttäväksi ☐ Hakemus esitetään hylättäväksi

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman 2019-2020 ja matkailustrategian mukaisesti Kainuun vahvuuksiin liittyvä kärkiala on matkailu. Matkailulla ja muilla kärkitoimialoilla on Kainuussa suurin kasvupotentiaali. Luonto-, kulttuuri- sekä liikunta-, aktiviteetti- ja hyvinvointimatkailu kasvavat kansainvälisesti voimakkaasti ja luovat kysyntää, johon Kainuulla on hyvät mahdollisuudet vastata. Asiakkaat käyttävät uusia kanavia tiedon hakuun ja ostamiseen sekä osallistuvat myös itse tuotekehitykseen ja markkinointiin. Digitaalisuus avaa suorat yhteydet asiakkaisiin, tuotteiden monipuoliseen esittelyyn sekä kaupan hallintaan. Tällä täsmähankkeella pyritään vastaamaan kyseisiin alueellisten strategioiden esiin tuomiin tavoitteisiin.

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman mukainen ja sijoittuu toimintalinjalle 1. Pk-yritystoiminnan kilpailukyky ja erityistavoitteeseen 1.1. Uuden liiketoiminnan luominen.